

Byggnadsminnesförklaring av Fiholms säteri, Eskilstuna kommun, Södermanlands län

Beslut

Länsstyrelsen förklarar Fiholms säteri, del av Fiholm 1:11 och Fiholm 1:3, Eskilstuna kommun, Södermanlands län som byggnadsminne med stöd av 3 kap. 1 § kulturmiljölagen (1988:950, KML). Enligt 3 kap. 2 § samma lag meddelas skyddsbestämmelser för byggnadsminnet.

Byggnadsminnets (skyddsområdets) gräns är markerad med röd linje på karta, bilaga 2.

Om det finns särskilda skäl, kan Länsstyrelsen enligt 3 kap. 14 § KML lämna tillstånd till att ett byggnadsminne får ändras i strid mot skyddsbestämmelserna. Se vidare nedan.

Detta beslut kan överklagas till förvaltningsrätten i Linköping, se nedan. Enligt 3 kap. 21 § KML gäller beslutet omedelbart.

Skyddsbestämmelser

Byggnad 1-2, Södra och Norra flygeln

1. Nedan angivna byggnader (se numrering i karta) får inte rivas eller flyttas, byggas om, byggas till eller på annat sätt förändras utvändigt. Samtliga byggnader ligger inom fastigheten Fiholm 1:11 om inte annat anges.
2. I Södra flygeln och Norra flygeln får inte ingrepp göras i byggnadens stomme, det vill säga bärande delar och konstruktioner, och andra byggnadsdelar.
3. I Södra flygeln får inte ändring göras av planlösning. Denna skyddsbestämmelse gäller inte i den del av södra flygelns bottenvåning som är belägen öster om vestibulen. Dessa utrymmen är sentida tillägg.
4. I Södra flygeln och Norra flygeln får inte göras ingrepp i, eller ändring av, fast inredning. Med fast inredning avses till exempel dörrar och dörrfoder, fönster och fönsteromfattningar, taklister, golvbeläggning och eldstäder.
5. I Södra flygeln får inte göras ingrepp i, eller ändring av, ytskikt. Inte heller får ytskikten tas bort, övertäckas, övermålas eller på annat sätt förändras. Med ytskikt

2021-12-22

432-1113-2012

avses till exempel samtliga lager av färg, puts och tapeter. Denna skyddsbestämmelse gäller inte i den del av södra flygelns bottenvåning som är belägen öster om vestibulen.

6. Byggnaderna ska underhållas så att de inte förfaller. Vård- och underhållsarbeten ska utföras på ett sådant sätt att det kulturhistoriska värdet inte minskar. Underhållet ska ske med material och metoder som är anpassade till byggnadernas egenart.

Övriga byggnader

Nedan angivna byggnader, markerade som byggnad 3-12, får inte rivas eller flyttas, byggas om, byggas till eller på annat sätt förändras utvändigt.

3. Magasin
4. F.d. stall med vagnslider byggt 1876
5. Rättarstugan
6. Gamla rättarstugan [Fiholm 1:3]
7. F.d. smedja
8. F.d. ladugård byggd 1887
9. Stall, f.d. grishus byggt 1887
10. Fårhus byggt 1864
11. Änkehuset
12. Tvättstuga

För byggnaderna gäller även skydd av stomme, planlösning och/eller fast inredning i enlighet med vad som står inom parentes nedan. Med stomme avses bärande delar och konstruktioner. Med fast inredning avses till exempel dörrar och dörrfoder, fönster och fönsteromfattningar, taklister, stuckatur, golvbeläggning och eldstäder.

3. Magasin (stomme)
4. F.d. stall med vagnslider (stomme)
5. Rättarstugan (stomme, planlösning)
6. Gamla Rättarstugan (stomme, planlösning, fast inredning) [Fiholm 1:3]
7. F.d. smedja (stomme, planlösning, fast inredning)
8. F.d. ladugård (stomme)
9. Stall, f.d. grishus (stomme)
10. Fårhus (stomme)
11. Änkehuset (stomme, planlösning)
12. Tvättstuga (stomme, planlösning)

Byggnaderna ska underhållas så att de inte förfaller. Vård- och underhållsarbeten ska utföras på sådant sätt att det kulturhistoriska värdet inte minskar. Underhållet ska ske med material och metoder som är anpassade till byggnadernas egenart.

2021-12-22

432-1113-2012

Skyddsområde

Det område som är markerat med röd linje på karta (bilaga 2) får inte ytterligare bebyggas eller förändras. Området ska hållas i sådant skick att byggnadsminnets utseende och karaktär inte förändras.

Inom byggnadsminnet får inte vidtas åtgärder med mark, vegetation och fasta anordningar som minskar dess kulturhistoriska värde. Väsentliga ändringar får inte göras av vägar och gångvägar. Alléträd och äldre solitära träd ska skötas. Vegetation får inte förändras så att kulturhistoriska aspekter, som strukturer och helhetsverkan, påverkas negativt. Det gäller till exempel alléer. Som tillståndspliktiga åtgärder räknas fällning, återplantering och/eller nyplantering. För sedvanligt underhåll av träd och annan vegetation, till exempel beskärning eller föryngring av enstaka träd, behövs normalt inte tillstånd. Dispens från biotopskydd allé enligt miljöbalken kan krävas.

Upplysning

Nya jordbruksbyggnader och anläggningar bör efter dispensprövning kunna uppföras. Villkoret för sådana tillkommande byggnader är att de är motiverade av jordbruksverksamhetens behov av förändring och utveckling samt att placering, volym, material, färgsättning och övrigt utförande anluter till befintlig bebyggelse och/eller historisk bebyggelsestruktur på ett sådant sätt att byggnadsminnets utseende och karaktär inte förvanskas och dess kulturhistoriska värden inte minskas.

Motivering till byggnadsminnesförklaring

Länsstyrelsen finner att de båda flygelbyggnaderna på Fiholm har synnerligen höga kulturhistoriska värden och ingår i ett bebyggelseområde med ett synnerligen högt kulturhistoriskt värde. Fiholms säteri är även av nationellt kulturhistoriskt intresse.

Bostadsflygeln kulturhistoriska värde utgörs främst av det *arkitekturhistoriska* och *personhistoriska* värdet. Anläggningens två flyglar har en hög grad av *sällsynthet* och *unicitetsvärde*. Länsstyrelsen byggnadsminnesförklarar därför flyglarna med mellanliggande gårdsplan, bostadshus, ekonomibyggnader tillhörande Fiholms säteri.

Flyglarna har ett stort konsthistoriskt intresse och Fiholm är personhistoriskt nära knutet till den svenske statsmannen Axel Oxenstierna. I planeringen av anläggningen och dess arkitektoniska utformning har flera av Sveriges då ledande arkitekter, Simon de la Vallée och Nicodemus Tessin d.ä., varit verksamma. Flygelbyggnadernas rika sandstensutsmyckning kring portaler, frontespiser och kupor i fransk-holländsk renässansstil är enastående i sitt slag. Planlösningen för södra flygelns (bostadsflygeln) bottenvåning är i huvudsak intakt sedan åtminstone sent 1700-tal. Rum 103 A, 104 A och 104 B undantas från skyddsbestämmelser interiört. Vidare rum 109, 109 A och B.¹

¹ Fiholm. Underlag för beslut om byggnadsminnesförklaring, dokumentation upprättad av Wilund Arkitekter & Antikvarier 2019.

2021-12-22

432-1113-2012

De delar av vinden i södra flygeln som är oinredda ska så förbli. Undantag görs för rum 206 och 206 A som utgör en förbindelsehall mellan rum 204, 205 och 207. Rum 204 och 205 undantas från skyddsbestämmelser interiört.

Planlösningen för norra flygeln har genomgått stora förändringar genom åren. Trots detta bedöms att huvuddelen av planlösningen ska omfattas av skyddsbestämmelser. Den rumssymmetri som flygeln till största delen uppvisar är kulturhistoriskt värdefull.

Södra och norra flyglarna skyddas genom exteriöra och interiöra bestämmelser. För övriga byggnader gäller ett exteriört skydd och ett anpassat interiört skydd. Det innebär att byggnaderna i många fall kan anpassas efter förändrade behov, förutsatt att ändringarna inte innebär en förvanskning av kulturhistoriska karaktärsdrag.

Säteriets ekonomi har historiskt varit beroende av jordbruket. Till gården hör flera grupper av ekonomibyggnader och arbetarbostäder, huvudsakligen uppförda under slutet av 1800-talet. I början av 1900-talet uppfördes även en skolbyggnad för socknens/säteriets skolbarn. Den samlade bebyggelsen på Fiholm speglar både Axel Oxenstiernas stora arkitekturpolitiska ambitioner under säteriets äldsta historia och dess fortsatta utveckling under 1800-talet vilket sätter det i ett större historiskt, ekonomiskt och socialt sammanhang.

Fiholm har vid tidpunkten för detta beslut utarrenderad jordbruksmark. Byggnadsminnets avgränsning och skyddsbestämmelser har tagit hänsyn till detta.

I byggnadsminnet ingår även ett parkområde avgränsat till området nordöst om flyglarna, ursprungligen planerade för en huvudbyggnad till Fiholm samt trädgården söder och öster om Södra flygeln samt ett område kring bebyggelse och park inklusive alléerna längsmed tillfartsvägarna.

I Länsstyrelsens *Strategi för länets byggnadsminnen* (2017) framgår att nya byggnadsminnen inom kategorin slott och herrgårdar bara bör tillkomma om de kan berätta om större historiska, sociala och ekonomiska sammanhang. Olika berättelser bör komma till tals, till exempel manliga och kvinnliga aspekter av arbete och skilda sociala perspektiv. Fiholms säteri utgör ett viktigt komplement till övriga byggnadsminnesförklarade slott och herrgårdar i länet genom sin unicitet.

Sammantaget bedömer Länsstyrelsen att Fiholms säteri uppfyller de krav på synnerligen högt kulturhistoriskt värde som gör att en byggnadsminnesförklaring ska genomföras.

Beskrivning och historik

Fiholm har medeltida anor och omnämns första gången 1275. Gården ägdes under medeltid av både kronan och Eskilstuna kloster. År 1562 ägdes godset av Gabriel Oxenstierna, Axel Oxenstiernas farfar. Det var släktens sätesgård med den närbelägna Jäders kyrka som familjen Oxenstiernas gravkyrka. Under 1640-talet planerade Axel Oxenstierna en helt ny anläggning och inkallade därför Simon och Jean de la Vallée, far och son, samt Nicodemus Tessin d.ä. till arbetet.

2021-12-22

432-1113-2012

Simon de la Vallée gjorde två planer för Fiholm efter franskt mönster. Hans generalplan för Fiholm har tolkats som en försvenskning av en av tidens största franska anläggningar, lustslottet Verneuil. Generalplanen för Fiholm visar Axel Oxenstiernas stora arkitekturpolitiska ambitioner och kom att bli stilbildande i Sverige under flera århundraden. Det nybildande var den genomgripande symmetrin i anläggningen, som inte bara omfattade huvudbyggnad och flyglar med en central mittaxel utan även om givande trädgårdar. Även ekonomibyggnaderna planerades rätvinkligt.

Anläggningen påbörjades genom bygget av de två flyglar som finns på platsen idag. Nicodemus Tessin d.ä. var byggledare och tog också efter Simon de la Vallées död 1642 över ansvaret för bygget. Flyglarna är uppförda i fransk-holländsk renässansstil. Husen har en rik sandstensutsmyckning kring portaler, frontespiser och kupor, troligen utföra av tysken Heinrich Blume.

Under Nicodemus Tessin d.ä.:s ledning kom hela generalplanen att arbetas om, sannolikt på grund av ekonomiska och praktiska förutsättningar. Av de la Vallées ursprungliga plan kom bara de båda flyglarna att uppföras. Flyglarna har stort konsthistoriskt intresse och Fiholm är personhistoriskt nära knutet till den store svenske statsmannen Axel Oxenstierna.

Slottet köptes 1784 av Joakim Beck-Friis vilken gjorde egendomen till fideikommiss tillsammans med Börringekloster i Skåne. Byggnadsbeståndet vid Fiholm utgörs, förutom de två slottsflyglarna, av ett stort antal ekonomibyggnader från senare epoker. Beståndet av ekonomibyggnader domineras av de byggnader i natursten och tegel som uppfördes mellan 1864 och 1887 av Corfitz Augustin Beck-Friis (1824-1897). Till gården hör även flera grupper av arbetarbostäder, huvudsakligen uppförda under 1800-talet. Huvuddelen av godsets ekonomibyggnader härrör även de från slutet av 1800-talet. Fideikommisset ombildades senare och egendomen kom att styckas upp. Fiholm såldes 1907 till kabinettsskamarherre Eric Hallin. I dag ägs Fiholm

En beskrivning av de enskilda byggnaderna, kompletterande historik med personhistorisk översikt, beskrivning av gårdsområdets byggnadshistoria samt hänvisning till trädgårdens historia finns att läsa i den dokumentation som utfördes inför byggnadsminnesförklaringen, utförd av Wilund Arkitekter & Antikvarier 2019. Dokumentationen finns på Länsstyrelsens kulturmiljöenhet samt hos nuvarande ägaren till Fiholm.

Beskrivning av ärendet

Fråga om byggnadsminnesförklaring anmäldes in till Lantmäteriet den 25 juli 1983 av dåvarande länsantikvarien Lena Bergils.

Fastighetsägaren väckte fråga om byggnadsminnesförklaring i mars 1990. Länsstyrelsen meddelade att fråga redan har väckts 1983 och att Länsstyrelsens ambition var att ta fram förslag till skyddsföreskrifter under 1991 för att sedan skicka på remiss.

2021-12-22

432-1113-2012

Enligt en minnesanteckning förvarad i akten hölls ett möte på Fiholm den 25 augusti 1993 där representanter för Riksantikvarieämbetet deltog liksom Jeanette Klerström, då antikvarisk konsult på Björn Norman arkitektkontor. Mötet avhandlade både uppdrag åt Sörmlands museum att ta fram ett förslag till skyddsföreskrifter för den väckta frågan och uppdra åt Björn Norman att ta fram en åtgärdsplan för hela Fiholm.

Den 8 september 1993 hölls återigen ett möte på Fiholm. Medverkande var Bo Jönsson, BPA Eskilstuna och Jeanette Klerström, Norman arkitektkontor. Mötet avhandlade en okulärbesiktning av fasader på Fiholm säteri, Norra flygeln.

Sörmlands museum tog 1994 fram ett förslag till skyddsföreskrifter och avgränsning av byggnadsminnesområdet tillsammans med en kortare historik. Materialet skickades på remiss den 8 mars 1994 till fastighetsägaren, Eskilstuna museer och Eskilstuna kommun.

Eskilstuna kommun meddelade i slutet av mars 1994 att de inte hade något att anföra i ärendet. Eskilstuna museer meddelade den 31 mars 1994 att det är motiverat att en byggnadsminnesförklaring genomförs men att det behövs ett avsevärt bättre underlag inför beslut. De bad om att få komma in med kompletterande handlingar.

Enligt en odaterad minnesanteckning efter utskickad remiss framgår att fastighetsägaren i princip godtar förslaget till avgränsning och skyddsbestämmelser.

En utvändigt underhållsplan upprättades i juni 1994 för Gamla Fiholm.

En bidragsansökan från Eskilstuna naturskyddsförening som omfattade en skötselplan för slottsparken behandlades 1995. I juli 1995 presenterades utredningen Fiholm säteri, trädgårdsanläggningar, utförd av Pia Englund, landskapsarkitektstuderande vid Institutionen för landskapsplanering, Alnarp.

Enligt en minnesanteckning daterad den 29 augusti 1996 diskuterades frågor knutna till Fiholm. Vid mötet beslutades att en inventering av rummen på Fiholm skulle göras för att förtydliga förslag till skyddsbestämmelser. Vid en avstämning 2017 med berörd antikvarie blev den genomgången av interiören inte utförd.

Byggnadsvårdsmedel utgick 1997 för kostnaden till en uppmätning av Gamla Fiholm, Gammelgården, utförd av konsult Gunnar Redelius. Byggnadsvårdsmedel utgick även för kostnader i samband med att taket på Norra flygeln lades om och korrigerades efter ett tidigare och felaktigt utförande.

Länsstyrelsens kulturmiljöfunktion deltog i ett fältbesök i juni 2002 anordnat av Länsstyrelsens naturenhet med anledning av att delar av Fiholm tidigare har förklarats som ett Natura 2000 område. Frågor kring avgränsning mot bebyggelsen och ambitionsnivåer för en bevarandeplan diskuterades på plats. Ännu ett fältbesök genomfördes 2003.

2021-12-22

432-1113-2012

Merparten av närmiljön kring gårdsbebyggelsen ligger utanför, men i anslutning till, Natura 2000. Inga konflikter mellan kultur- och miljövärden kunde konstateras.

Representanter från Länsstyrelsen träffade i november 2002 ägarna till Fiholm på plats och diskuterar ånyo igenom tidigare utskickat förslag till skyddsföreskrifter och avgränsning.

Länsstyrelsen yttrade sig 2005 över en planerad ombyggnad av Gammelgården på Fiholm efter ett förslag av arkitekt Kerstin Eriksson. Länsstyrelsen tillstyrkte förslaget.

Länsstyrelsen återupptog arbetet med byggnadsminnesfrågan under hösten 2017. Den 26 oktober 2017 besöktes Fiholm och dialogen återupptogs med ägarna till huvudfastigheten. Ramar kring byggnadsminneslagstiftningen och förutsättningar kring skyddsbestämmelser diskuterades. Besöket inbegrep även en yttre besiktning av byggnaderna i området.

Under 2018 utfördes en kompletterande byggnadsminnesutredning och en utförlig dokumentation av de enskilda byggnadernas kulturhistoriska värden och en övergripande beskrivning av deras tekniska skick. Utredningen inkluderade även dokumentation av ett antal byggnader som ligger utanför den avgränsning för byggnadsminnet som föreslogs 1993. Bland dessa finns skola, arbetarbostad bredvid änkehuset och tvättstuga. Dokumentationen utfördes av Wilund Arkitekter & Antikvarier AB.

Enligt önskemål från ägaren till Fiholm 1:11 och 1:3 har Länsstyrelsen valt att inte inkludera de avstyckade fastigheterna 1:12 och 1:8 samt, enligt önskemål från ägarna till Fiholm 1:5, inte heller denna fastighet, Gamla Fiholm. Byggnaderna inom dessa fastigheter har en dock en historisk koppling till Fiholm och kulturhistoriska värden, vilket framgår av den genomförda dokumentationen inför byggnadsminnesbeslut.¹

Skyddsbestämmelser och avgränsning av byggnadsminnet sändes på remiss till fastighetsägaren, Sörmlands museum, Eskilstuna kommun, Eskilstuna stadsmuseum den 31 maj 2021. Svar inkom från Eskilstuna kommun den 2 juli och från Sörmlands museum den 7 september 2021. Samtliga tillstyrkte förslaget.

Nuvarande lagskydd m.m.

Delar av Fiholm säteri är skyddat som Natura 2000-område och sköts enligt en bevarandeplan daterad i december 2016. Byggnadsminnet ansluter till, men överlappar inte, Natura 2000-området. Skyddsområdet för byggnadsminnet ligger inom riksintresse för kulturmiljövården, Kafjärdenområdet (D 1). Fiholm är en del av uttrycket för riksintresset.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Enligt 3 kap. 1 § KML får Länsstyrelsen förklara en byggnad som har ett synnerligen högt kulturhistoriskt värde eller som ingår i ett bebyggelseområde med ett synnerligen högt kulturhistoriskt värde som byggnadsminne. Bestämmelserna om byggnadsminnen får också tillämpas på parker, trädgårdar eller andra anläggningar.

2021-12-22

432-1113-2012

Enligt 3 kap. 2 § KML ska Länsstyrelsen, när en byggnad förklaras för byggnadsminne, genom skyddsbestämmelser ange på vilket sätt byggnaden ska vårdas och underhållas samt i vilka avseenden den inte får ändras. Om det behövs får föreskrifterna också innehålla bestämmelser om att ett område kring byggnaden ska hållas i sådant skick att byggnadsminnets utseende och karaktär inte förvanskas. Lag (2000:265).

Vård och underhåll

Med underhåll avses åtgärder som behövs för att behålla en byggnads utseende och tekniska egenskaper. Till underhåll räknas normalt ommålning, putslagning, lagning av tak och utbyte av skadade delar, under förutsättning att samma material, utförande och metoder som de befintliga används. Grundprincipen är att material och metoder som använts vid byggnadernas uppförande är de mest lämpliga att fortsätta med.

Kulturmiljöbidrag enligt nu gällande lagstiftning kan sökas för att upprätta en vård- och underhållsplan samt vård- och underhållsarbeten för de byggnader som ingår i byggnadsminnet. För byggnader som av Länsstyrelsen bedöms vara överloppsbyggnader kan ett högre bidragsbelopp utgå.

Ändring av byggnadsminne

Om det finns särskilda skäl, kan länsstyrelsen enligt 3 kap. 14 § KML lämna tillstånd till att ett byggnadsminne ändras i strid mot skyddsbestämmelserna. Länsstyrelsen får ställa de villkor för tillståndet som är skäliga med hänsyn till de förhållanden som föranleder ändringen. Villkoren får avse hur ändringen ska utföras samt den dokumentation som behövs.

I princip kräver alla åtgärder som medför ingrepp i skyddade delar av byggnadsminnet dispens från gällande skyddsbestämmelser, om det inte handlar om rent underhållsarbete eller enklare reparationer. Ombyggnad, flyttning, tillbyggnad, upptagande eller igensättning av dörrar eller fönster samt ändrad utformning av byggnadsdelar är exempel på ändringar som alltid kräver tillstånd.

Av Riksantikvarieämbetets föreskrifter och allmänna råd om byggnadsminnen (KRFS 2018:3) framgår att länsstyrelsen i sin prövning först ska göra en bedömning av huruvida sökanden har visat att det finns särskilda skäl att få genomföra ändringen och därefter, om sådana skäl finns, väga dem mot den påverkan på byggnadsminnets kulturhistoriska värde som ändringen kan förväntas medföra.

Verksamhetens behov av ändringar

Det är väsentligt att verksamheten kan bedrivas på ett ändamålsenligt sätt och att kulturmiljön därigenom kan bevaras och utvecklas. Verksamhetens behov behöver därför beaktas i samband med eventuella ansökningar om tillstånd till ändring av byggnadsminnet.

Ersättning och inlösen

Frågan om ersättning enligt 3 kap. 10 § KML har tagits upp med fastighetsägaren i

2021-12-22

432-1113-2012

december 2019. Den gemensamma bedömningen är att föreslagna skyddsbestämmelser inte utgör hinder för pågående verksamhet. Fastighetsägaren kommer inte att ställa några anspråk på ersättning i samband med byggnadsminnesförklaring av Fiholms gård.

Övriga upplysningar

Ändring av byggnadsminne kan både vara tillståndspliktigt enligt kulturmiljölagen och lovpliktigt enligt plan- och bygglagen. Fastighetsägaren ansvarar för att söka tillstånd hos Länsstyrelsen och kommunen.

Detta beslut bidrar till att uppnå miljömålet God bebyggd miljö. Byggnadsminnen ingår i indikatorn *skyddad bebyggelse*, som är en av de nationella indikatorer som speglar miljömålsuppfyllelsen.

Information

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga 1 med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslut i detta ärende har fattats av länsantikvarie Per Gustafsson med biträdande länsantikvarie Bo G Svensson som föredragande.

Så här hanterar länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd

Bilagor

1. Överklagandehänvisning förvaltningsrätten
2. Karta med byggnadsminnets (skyddsområdets) gräns markerad med röd linje

Kopia till

Eskilstuna kommun, info@eskilstuna.se

Riksantikvarieämbetet, registrator@raa.se

Sörmlands museum, kultur.utbildning@regionsormland.se

2021-12-22

432-1113-2012

Bilaga 1 Överklagandehänvisning förvaltningsrätten

Du kan överklaga beslutet

Om du inte är nöjd med länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

Hur överklagar jag beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Södermanlands län antingen via e-post; sodermanland@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Södermanlands län, 611 86 Nyköping.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor från den dag du fick del av beslutet**. Vid förenklad delgivning anses du ha tagit del av beslutet två veckor efter att länsstyrelsen skickade beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades**.

Ditt överklagande ska innehålla

- vilket beslut som överklagas, beslutets datum och diarienummer,
- hur du vill att beslutet ska ändras, samt
- varför du anser att länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

- person- eller organisationsnummer,
- telefonnummer där du kan nås dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det),
- e-postadress, och
- annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå dig.

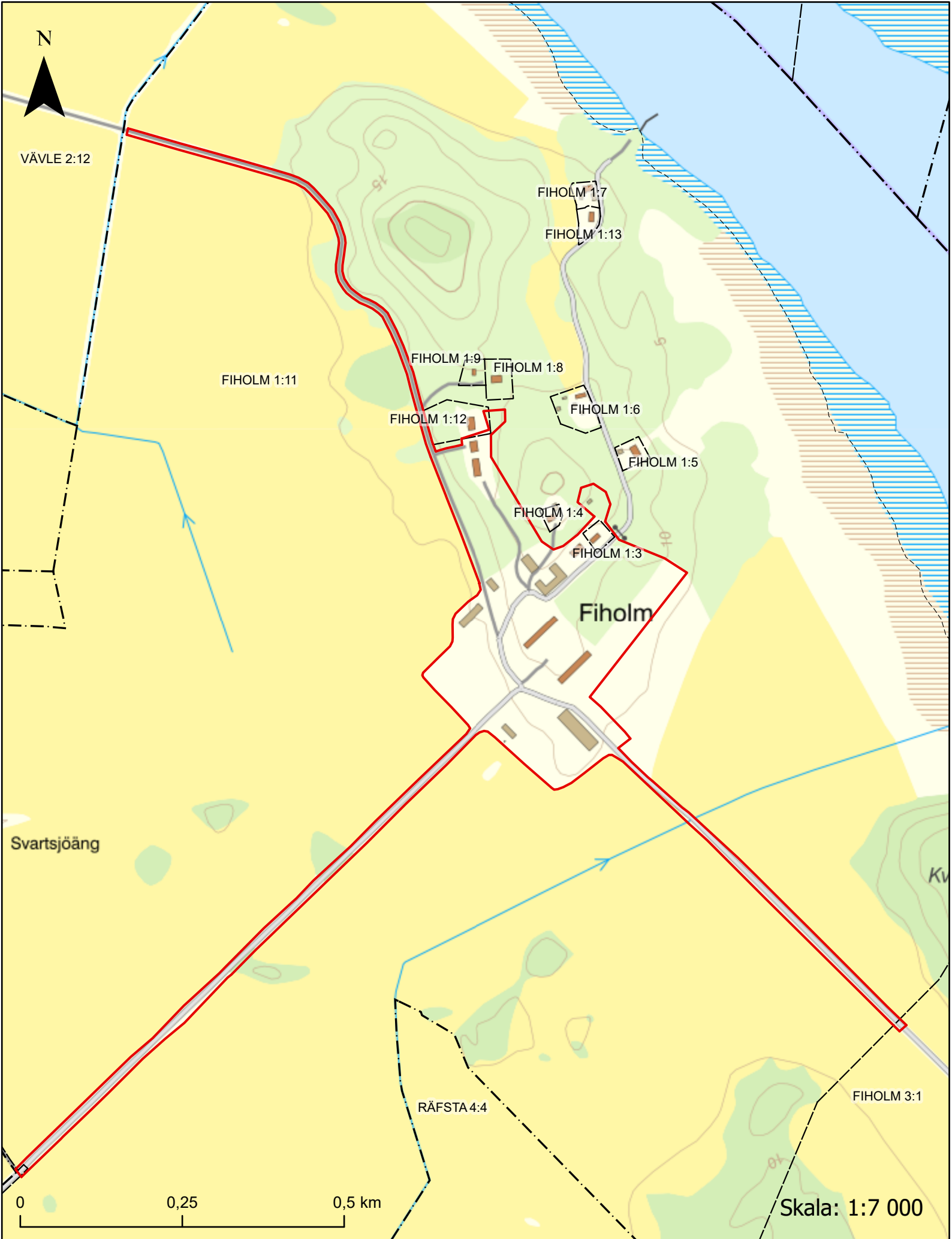
Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppges sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta länsstyrelsen via e-post, sodermanland@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-223 40 00. Ange diarienummer 1113-2012.

LÄNSSTYRELSEN
Södermanlands län

Skyddsområde för byggnadsminne, Fiholms säteri, del av Fiholm 1:11 och Fiholm 1:3.
Bakgrundskarta © Lantmäteriet Geodatasamverkan – Topografiska webbkartan och fastigheter. Karta producerad vid Länsstyrelsen i Södermanlands län 2021-12-15